

Ordringen bliver midlertidig, blot for et Tidsrum af 5 Aar. Noget Saadant have vi ikke haft ved noget som helst tidligere Forslag, og netop derved faar det en ganske særegen Betydning. Spørgsmaalet bliver da: Vil denne Ordning her, naar den saaledes gives som Prøve for 5 Aar, kunne tjene som Middelel til at fremme den Løsning af Sagen, man ønsker, eller vil den maasse tjene som et Middelel til at modarbejde den, og det er dette Spørgsmaal, som det forekommer mig, at Udvalget særlig skulde have taget under Overveielse og givet os Betænkning om; thi det er et saa nyt Spørgsmaal i denne Sag, at det vel kunde fortjene at komme til Overveielse her gjennem og efter en Udvalgsbetænkning. Det er nemlig et stort Spørgsmaal, om en saadan midlertidig Begrændsning af Loven skulde søies netop til et saadant Forslag som det, den ærede Minister her har stillet, eller f. Ex. til det Forslag, som i sin Tid blev stillet af den daværende Kultusminister, det nuværende Medlem fra Frederiksberg, eller til noget af de andre Forslag, som have været fremme blandt os. Det vilde have givet disse Forslag en ganske anden Karakter, og naar de Forslag, som i dette Thing tidligere have haft et overveieende, ja et aldeles afgjort Flertal for sig, ikke have kunnet gaa igjennem i det andet Thing, saa er det muligt, at det bedre kunde være lykkedes med en saadan Begrændsning af en bestemt Tid, 5 eller maasse 10 Aar. Dette var ogsaa et Spørgsmaal, som fortjente nærmere Overveielse. Hertil skal jeg sige, at Tilnyttningen af en saadan Tidsskrift ikke er uden Forbilleder. Idetmindste kjenner jeg et Tilfælde fra Storhertugdømmet Oldenburg. Der blev i 1850 givet en Lov, som for en Prøvetid af 10 Aar indførte en Valgmaade, der lignede den, vi kjende under Navn af den slesvigiske, og efter de 10 Aars Forløb udkom en endelig Lov om dette Forhold. Deraf kunne vi se, at det at stille et Forslag hen som Prøve, kan have sin store Betydning, og derfor gælder det netop om at overveie, hvilke Hensyn der med et saadant Formaal for Die særlig bør tages i Betragtning. Det er dette, jeg vilde ønske, at Udvalget havde givet en Betænkning om, saa at vi derved havde faaet Leilighed til grundig at overveie Sagen, inden vi toge nogen Beslutning om den. Da den ikke har foreligget, kan jeg derfor ikke Andet end stemme for, at Forslaget vises tilbage til Udvalget. Som det allerede er fremhævet, er Mytken derved jo ikke større, end at man om 2½ Maaned kan optage Sagen paany. Jeg tror, at, naar et nyt Punkt af den Betydning kastes ind i sidste Dieblis, maa man ved en Sag, som man har forhandlet i 22 Aar, ønske idetmindste at faae et Par Maaneder til at betænke sig, før man træffer en Afgjørelse, som kan drage Følger efter sig for mere end 5 Aar.

Winther: Det er underligt at tænke sig, at man nu her i Folkethinget i en Tid, da der kommer saa mange Deputationer fra Menighederne rundt omkring i Landet for at forsøge, om de dog ikke muligen kunde faae en lille Indflydelse paa, hvem de skulde have til Præster, pludselig bliver bange for at give Menighederne en lovbegrundet Indflydelse, selv om den ikke er meget stor. Dersom den høitærede Minister vil erklære, at han paany vil forelægge dette Lovforslag om halvtredie Maaned, da siger jeg: Lad os saa vise det tilbage til Udvalget. Men er man ikke vis derpaa, da forekommer det mig virkelig, at man ved at vise det tilbage til Udvalget lader een Fugl flyve, som man har i Haanden, med Udsigt til at faae de ti, som ere paa Taget. Jeg kan aldeles ikke begribe, at man kan have denne Frygt for en saadan midlertidig Lov. Det er jo dog et Gode, at det staar i Loven, at man til en vis Tid kan blive fri for den, naar man ikke er fornøiet med dens Virkning, desforman man ikke før kan blive fri for den ved eget Initiativ. Men dersom dette Tilbud ikke nu bliver modtaget, hvad vil saa Følgen blive deraf? Dersom vi ikke faae den omtalte Erklæring fra den høitærede Minister, saa vil Følgen blive den, at han vedbliver at besørge Besættelsen af Præsteembederne ganske alene (Udflydelse). Sa, han vil da ganske vist ogsaa have Ansvaret derfor, men det er jo et Ansvar, som er let at bære, og naar Folkethinget har stillet sig imod et saa velvilligt Tilbud som dette, bliver det dobbelt let at bære. Det gaar jo ofte saaledes, at man vil have Alt, og da man ikke kan faae det, saa faar man slet Intet. Hvis Ministerens Forslag nu forelaa til endelig Vedtagelse, vilde jeg stemme for det, fordi jeg er Ioverbevist om, at jeg derved kom til at indrykke Menighederne nogen Ret i et Spørgsmaal, som maa ligge dem i høi Grad paa Sinde, hvorimod jeg ved at stemme Nei eller ved at stemme for Sagens Denvisning til Udvalget vil lade endnu 25 eller maasse 45 Aar, — det er der Ingen, der veed — gaa hen, uden at vi komme til et Resultat. Jeg slutter mig altsaa til dem, som have anbefalet at lade Sagen gaa videre. Lad os stemme saaledes, som vi ville stemme over Sagen selv, istedetfor at lade den gaa denne Omvei, thi alle Mennesker vide jo, at det at vise Sagen tilbage til Udvalget, betyder det Samme som, at den ikke kommer ud i denne Samling. Jeg maa altsaa tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at man ved at vise Sagen tilbage til Udvalget gjør, hvad man kan, for at forhindre, at det Ønske, som faktisk daglig vises sig fra Menighedernes Side, bliver opfyldt.

Berg: Jeg forstaaer ikke, hvorledes ærede Medlemmer kunne være bange for at komme til en Realitetsforhandling og en Realitetsafstemning